

Thuisloosheid is één van de grote sociale problemen waar de Europese Unie met haar 'strategie voor sociale bescherming en inclusie' werk van wil maken. Het voorkomen van thuisloosheid of de herhuisvesting van thuislozen kan enkel als we een begrip hebben van de trajecten die thuislozen gaan en de processen die tot thuisloosheid leiden. We hebben dus een breed begrip van thuisloosheid nodig. FEANTSA (Europese Federatie van Organisaties die met thuisloze mensen werken) heeft een typologie van thuisloosheid en sociale uitsluiting op vlak van huisvesting ontwikkeld, genaamd ETHOS. De Ethos typologie gaat er van uit dat een '(t)huis' op drie conceptuele domeinen bestaat, en de afwezigheid hiervan betekent dus thuisloosheid. Een (t)huis hebben betekent: een voldoende huisvesting (of ruimte) hebben voor een

persoon en zijn/haar gezin die hun eigen is (het fysieke domein); de mogelijkheid hebben hier hun privacy te bewaken maar ook sociale relaties uit te bouwen (het sociale domein) en een wettelijke aansprakelijkheid kunnen maken op deze ruimte (het wettelijke domein). Dit leidt tot de vier hoofdcategorieën: dakloosheid, thuisloosheid, onzekere huisvesting en onvoldoende huisvesting, die allemaal begrepen kunnen worden als het niet hebben van een (t)huis. ETHOS classificeert dus mensen die thuisloos zijn volgens hun woonsituatie. Deze conceptuele categorieën worden verder verdeeld in 13 operationele categorieën die voor beleidsdoeleinden kunnen gebruikt worden, bijvoorbeeld om thuisloosheid te kwantificeren en in beeld te brengen, en dus om beleidsmaatregelen te nemen en daarna te evalueren.

	Operationele categorie	Leefsituatie	Definitie
DAKLOOS	1 In openbare ruimte leven (geen vaste verblijfplaats)	1.1 Openbare ruimte of open lucht	Leven op de straat en in openbare ruimte, zonder vaste verblijfplaats.
	2 Mensen in nachtopvang	2.1 Laagdrempelige opvang (direct toegankelijk)	Mensen zonder vaste verblijfplaats die gebruik maken van de nachtopvang, laagdrempelige opvang, korte duur
THUISLOOS	3 Mensen in opvang voor thuislozen	3.1 Opvangcentrum halflange termijn	Opvang voor kortdurend verblijf
		3.2 Tijdelijke huisvesting	Tijdelijke huisvesting (geen vastgestelde tijdslimiet)
		3.3 Huisvesting als overbruggingsperiode	Tijdelijke huisvesting (vastgestelde overbruggingsperiode) bv. OCMW
4 Mensen in vrouwenopvang	4.1 Vluchthuizen Vrouwenopvang	Opvang voor vrouwen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld	
5 Mensen in opvang voor asielzoekers en immigranten	5.1 Asielzoekerscentrum 5.2 Pension voor seizoensarbeiders	Gesloten asielcentra of tijdelijke opvang door hun verblijfsstatus	
6 Mensen die binnenkort uit een instelling komen	6.1 Penitentiaire inrichting	Geen huisvesting beschikbaar vóór vrijlating	
	6.2 Medische instellingen (inclusief afkickcentra, psychiatrische ziekenhuizen)	Geen huisvesting beschikbaar vóór vrijlating	
	6.3 Jeugdinstellingen	Blijven langer door gebrek aan huisvesting	
7 Begeleid wonen	7.1 Zorgwonen voor oudere daklozen	Begeleid wonen voor ouderen in groepswoning	
	7.2 Begeleid wonen voor mensen die dakloos zijn geweest	Begeleid wonen voor individuen	
INSTABIELE HUISVESTING	8 Mensen zonder een huurcontract	8.1 Tijdelijk bij familie of vrienden	Leven in tijdelijk conventionele huisvesting bij familie of vrienden (niet uit vrije keuze)
		8.2 Zonder formeel huurcontract	Gebruiken van een woning zonder formeel huurcontract (niet kraken)
		8.3 Illegale bezetting van terrein	Bezetten van terrein zonder wettelijke rechten
9 Mensen die uit hun huis worden gezet	9.1 Uitgevoerd dwangbevel (huurhuis)	Wanneer procedures voor uithuiszetting in gang gezet zijn	
	9.2 Terugname bevel (koophuis)	Wanneer de hypotheekverstrekker het huis in beslag mag nemen wegens niet aflossing woningkrediet	
10 Mensen die leven onder dreiging van huiselijk/familiaal geweld	10.1 Gemeld bij politie	Wanneer de politie actie onderneemt om veiligheid voor slachtoffers van huiselijk geweld te garanderen	
ONTOEREIKENDE HUISVESTING	11 Mensen in tijdelijke / niet conventionele woningen	11.1 Camper / caravan	Niet bedoeld als standaard woonplaats (bv. Roma, zigeuners, woonwagenbewoners, campingbewoners)
		11.2 Niet conventionele woonruimte	Tijdelijke schuilplaats (kraken)
		11.3 Tijdelijke aard	Illegale bezetting van een terrein/gebouw (kraken)
12 Mensen in ongeschikte huisvesting	12.1 Woning ongeschikt voor bewoning	Woonruimte die ongeschikt is verklaard voor bewoning	
13 Mensen die wonen in een extreem overbevolkt gebouw	13.1 Hoogste nationale norm van overbevolking	Bepaald als het overschrijden van de nationale of regionale dichtheidsnorm voor oppervlakte of bruikbare kamers, huisjesmelkerij	

FEANTSA is supported financially by the European Commission. The views expressed herein are those of the author(s) and the Commission is not responsible for any use that may be made of the information contained herein.